СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 155. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 7-го ЛИПНЯ 1950.

No. 155. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 7, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном

Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

АЧЕСОН ОПРОКИДУЄ СОВЄТСЬКІ БРЕХНІ В СПРАВІ ВІЙНИ В КОРЕЇ

Вашинґтон, 6 липня. — Секретар стейту, Дін Ачесон, відбуваючи свою конференцію з представниками преси, зложив заяву в справі нападу комуністичних військ Північної Кореї на Південну Корею. Ачесон уважав потрібним порушити цю справу тому, що совєтська та сателітська пропаґанда представляють війну в Кореї неправдиво. Як націстська пропаґанда представляла напад Гітлєра на Польщу в 1939 р. як польську аґресію, казав Ачесон, так тепер комуністична пропаґанда представляє війну, спровоковану нападом комуністичних військ Північної Кореї на Південну, як аґресію Корейської Республіки, а американську допомогу цій Республіці як американський імперіялізм. Не зважаючи на ці совєтські брехні, казав далі Ачесон, вільні народи світу таки знають дійсну правду Хоч ясно було, що Ачесон обвинувачував за поширювання тих неправд Совєти та комуністичні режими в Північній Кореї, Китаю, та европейських країнах, проте він не назвав по імені ні одної країни, не бажаючи вносити у корейський воєнний конфлікт такого замішання, яке могло б вкінці довести до нової світової війни. Ачесон обмежився до самих фактів, себто в першу чергу до нічим неспровокованого нападу Північної Кореї на південну в неділю 25 червня, а далі до рішення Ради Безпеки Об'єднаних Держав та мілітарної інтервенції Злучених Держав. Він теж відмовився відповідати А. Громикові, заступникові міністра закордонних справ СССР, який заявив, що Злучені Держави завинили, інтервенюючи мілітарно в Кореї.

АМЕРИКАНСЬКА ОБОРОНА КОРЕЇ НЕСПОДІВАНКОЮ ДЛЯ МОЛОТОВА

Вашинґтон. — Відомий газетний коментатор, Дру Пірсон, промовляючи минулої неділі по радіо, твердив, що американська інтервенція в Кореї була великою несподіванкою для Кремля, а зокрема для Вячеслава Молотова, заступника премієра, що мав би добре визнаватись на американській політиці. Тому, що вісті Пірсона вважають часто чисто сенсаційними, ніхто не прикладав особливої ваги до цього. Та тепер зачинають думати інакше й надіються навіть „чистки" в совєтській амбасаді по причині, що добре не поінформовано Кремля про становище Злучених Держав на випадок „повстання" у Кореї. Пірсон ще далі твердить, що Молотов не є в Москві, а десь на Сахаліні, звідки кермує воєнними операціями Північного Китаю.

ВОЄННА ТРИВОГА НА ПОБЕРЕЖЖІ МЕКСИКА.

Мехіко Сіти, 6 липня. — Около 30 мексиканських воєнних кораблів почали сьогодні патрулю здовж мексиканського побережжя, в наслідок тривоги про можливість порушення мексиканської території. Тривогу проголосив міністер фльоти, Альберто Павлінґс, після наради з президентом Міґельом Алеманом, правдоподібно у зв'язку з війною в Кореї.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД КОНГРЕСУ ПОШИРЕННЯ „ПРОПАҐАНДИ ПРАВДИ"

Вашинґтон, 6 липня. — Тут відбулася вчора надзвичайна нарада в справі реагування на совєтську пропаґанду, звернену проти Америки. В ній взяли участь такі визначні особи: секретар стейту Дін Ачесон, його попередник ген. Джордж С. Маршал, ген. Двайт Д. Айзенгавер та Джан Фостер Долес, республіканський дорадник секретаря стейту. Цей останній заявив, що від того, як буде тепер наладжена американська пропаґанда, залежатиме мир чи війна у найближчих місяцях. Усі ці згадані особи були переслухані Сенатською комісією для закордонних справ, яка застановляється над конґресовою резолюцією в справі поширення інформаційної сітки Злучених Держав на всі країни світу. Такого поширення домагається теж і департамент стейту. Ген. Айзенгавер уважає цю справу такою важливою, що пропонує встановити негайно „генеральний штаб" для ведення „ідеологічної війни". На чолі цього „шабу" повинен станути „великий американець" а ціла акція повинна мати наскрізь безпартійний характер. Секретар Ачесон зазначив, що супроти „цинічного" комуністичного нападу на Південну Корею та комуністичних брехень, зв'язаних з цею новою комуністичною провокацією, Злученим Державам треба обов'язково поширити інформаційну акцію в світі, щоб усі народи мали нагоду почути правду. Комуністична пропаґанда, казав Ачесон, має велике „стратегічне значення" у комуністичному змаганні до опанування цілим світом, а це вже загрожує безпеці Злучених Держав. Як тоталітарні держави, казав Ачесон, мають великий апарат для поширювання брехень, так вільні народи мусять мати подібний апарат для ширення правди. Ген. Айзенгавер говорив ще про потребу скріплення у народів „віри в свободу". Про правду, казав Айзенгавер, можна сказати, що вона є „нашою Т-бомбою у цій війні". Він є за поширення правди при допомозі таких установ, якими були в часі останньої війни Бюро Воєнних Інформацій та Офіс Стратегічної Служби. Знов генерал Маршал домагався „більш динамічних програм", бо тільки такі могли б конкурувати зі зручною російською пропаґандою.

ГЕН. МАРТУР КОМАНДАНТОМ СИЛ О.Н. НА КОРЕЇ

Лейк Соксес, 6. липня. — Завтра в 11-ій годині ранку тут починається чергове засідання Ради Безпеки, на порядку якого є ухвалення приготованої вже резолюції, що уповажнить Злучені Держави Америки призначити ген. Доґлєса МекАртура начальним командантом збройних сил Об'єднаних Націй, які обороняють Корею перед большевицьким нападом. В резолюції сказано, що Рада уповноважнює Злучені Держави використати поставлені їм до розпорядження збройні сили Об'єднаних Націй, згідно з резолюцією Ради, ухваленою попереднього вівтірка. Ген. МекАртура не називається там по імені, але Злучені Держави вже раніше поінформували членів Ради про свій плян іменувати його начальним командантом.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ЗДЕРЖАЛИ ПОХІД ЧЕРВОНИХ В КОРЕЇ

Токіо, 6. липня. — Передові загони американських сухопутніх військ в Кореї здержали вчора, в першій їх більшій битві на фронті біля Сувон, наступ большевиків, піддержуваний сильними панцерними відділами. Після даремних намагань прориву, ворог відійшов з поля битви та почав перегруповуватися до нового наступу. В боях взяли участь тільки малі частини американських військ, не маючи навіть подостатком зброї і амуниції. Дальші американські відділи поспішними маршами підходять до лінії фронту. В боях з великим успіхом посередничила авіяція. Стверджується, що американські війська мають тільки не значну піддержку з боку розбитих в перших боях південно-корейських полків. Одна американська проти-танкова батерія, вистрілявши всі набої, була змушена до відвороту, маючи перед собою сорок большевицьких панцерів. Вояки ствердили, що їх 105 мм гармата не пробиває ворожого панцера. Комбінованим вогнем знищено 7 большевицьких танків і опісля відступлено на нову позицію. Бій тривав сім годин і його припинено після того, як американський відділ вистріляв всю амуницію. Американське командування повідомило, що положення на фронті помітно поліпшилося в порівнянні з попереднім днем. Теж на інших ділянках фронту дійшло до менших сутичок, хоча скрізь помітна сильна активність ворога та намагання ввести до бою нові військові частини. — Вчора вже брали участь в боях літаки з американського і британського літаконосця, що було великою несподіванкою для червоних.

АНГЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ОДНОДУШНО ПІДДЕРЖУЄ АКЦІЮ УРЯДУ В СПРАВІ КОРЕЇ

Лондон, 6. липня. — Британський парлямент вчора одностайно піддержав акцію лейбуристського уряду в справі участи в міжнародній акції для оборони Південної Кореї перед большевицьким нападом. Винстон Чорчил і Ентоні Іден, провідники консервативної опозиції, подібно як і провідник опозиційних лібералів Клемент Дейвіс, забирали слово, піддержуючи рішення лейбуристського уряду, що поставив до американського розпорядження свою фльоту на японських водах. Тільки деякі з-поміж самих лейбуристів пробували висловлювати свої застереження щодо американської політики в цій справі.

КИТАЙ ЗАЛИТИЙ СОВЄТСЬКИМИ „ДОРАДНИКАМИ"

Гонґ Конґ, 6. липня. — З поінформованих джерел повідомляють, що захоплений комуністами Китай цілком залитий совєтськими дорадниками. — Стверджується, що большевики не виступають надто явно, але практично в кожному китайському уряді, від центрального почавши а на місцевих кінчаючи, є насланий Москвою комісар.

УКРАЇНЦІ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ ТОРГІВЛІ МІЖ СТАЛІНОМ І СІКОРСЬКИМ

Ню Йорк, 6 липня. — Редактор місцевого польського щоденника „Нови Сьвят", П. П. Йоллес, передав у вчорашньому виданні того щоденника зміст переданої йому померлим недавно редактором Прушинським розмови між Сталіном і польським генералом Сікорським, предметом якої був ганебний торг українським населенням Західної України. Йоллес вважає, що Сікорський вибрав найбільш невластиву хвилину для розмови зі Сталіном на обговорення з ним „найістотнішої для Польщі справи східних кордонів", бо під час бенкету, як Сталін вже був підпитий. Сталін мав вислухати уважно виводів Сікорського і тоді запропонував йому таку розв'язку: Західна Україна, з малими тільки змінами, мала залишитися при Польщі. В заміну за те Польща мала погодитися на виселення з тих земель до Совєтів чотирьох мільйонів українців і білорусинів. Сталін мав твердити, що українці є все рівно неспокійним і непевним елементом для Польщі, однаково як і для Росії, бо в під-совєтській Україні український націоналізм не є так сильно розвинений, як під Польщею. Сталін вважав, що висилка українців зі західних областей на Сибір, в доповненні до висланих вже туди мільйонів населення з під-совєтської України, розв'яже раз на завжди проблему українського націоналізму для Польщі і для Росії. Сталін переконував Сікорського ще додатково арґументом, що українці під час війни поставилися до Польщі вороже. Сікорський мав відповісти, що українці є польськими громадянами і Польща не може згодитися на їх висилку. Сталін тоді мав злобно усміхнутися і перервати розмову.

ЧЕХИ ПРИДЕРЖАЛИ РАДНИКА АМЕР. АМБАСАДИ.

Прага, 6 липня. — Комуноческа поліція заарештувала минулої неділі радника місцевої американської амбасади, Джеймса К. Пенфілда, і його жінку та передержала в поліційній станиці в Тельо, на Моравії, поверх дві години. Їх придержано в дорозі на оглядини літньої резиденції президента Ґоттвальда.

АМЕРИКА РОБИТЬ ЗАХОДИ ПРОТИ ПОШИРЕННЯ ВІЙНИ

Вашинґтон, 6 липня. — Злучені Держави Америки поробили цілий ряд заходів, щоби не допустити, зглядно виключити всі наявні можливості поширення теперішньої корейської війни, стверджується в поінформованих колах. Всі американські морські і повітряні збройні сили, що стоять під командою ген. МекАртура, одержали строгі доруження оминати всього того, що могли б стати причиною нового конфлікту безпосередньо між Злученими Державами і Совєтським Союзом. Подібну осторожність практикується теж в політичній і дипломатичній ділянках.

АКЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА В СПРАВІ КОРЕЇ ЗГІДНА З КОНСТИТУЦІЄЮ.

Вашинґтн, 6 липня. — Сенатор Пол Г. Доґлес, демократ з Ілиной, доказував вчора в сенаті, що акція президента Трумана в справі Кореї є цілком згідна з Конституцією Злучених Держав і міжнародним правом. Він твердив: „Рішення президента в справі Кореї було в найкращому інтересі Злучених Держав і в жадному випадку не порушувало ані конституційної теорії, ані практики".

ДЖЮЛІЯНО, СИЦИЛІЙСЬКИЙ „РОБІН ГУД", ВБИТИЙ У ЗАСІДЦІ

Палермо, Сицилія, 6 липня. — Великий відділ місцевої поліції убив вчора ославленого сицилійського розбійника Салваторе Джуліяно, заманивши його в приготовану на нього заздалегідь засідку. Джуліяно мав славу сицилійського „Робін Гуда" і його подивляли тисячі навіть його жертв. Він свого часу викликав на поєдинок італійський уряд. Маючи в різних часах різно велику банду, він довгими роками був справжнім пострахом сицилійських гір і навколо його особи була повстала велика легенда, в роді відомих у нас переказів про Довбуша або Кармелюка. Вважається, що від закінчення другої світової війни він вбив поверх сто осіб та около 70 поліцаїв. Рік тому 5,000 поліцаїв намарно намагалися схопити його. Аж вчора приготовано на нього засідку яких 45 миль на південний захід від Палерма, в яку він попав, вибравшись разом і своєю бандою на „інспекцію" поблизького хутора. У вечірньому сумерку поліція швидко пізнала його та багатьма кулями вбила його на місці. Члени його банди скористали з хвилевого замішання та втекли, вихопившись зі засідки.

ЕРІО КАНДИДАТОМ НА ПРЕМІЄРА ФРАНЦІЇ В ЗАГРОЗЛИВІЙ КРИЗІ

Париж, 6. липня. — Після повалення Асамблеєю тільки-що створеного уряду Генрі Кеія та з продовженням загрозливої в теперішньому міжнародному положенні урядової кризи, французький президент Вінсент Оріол плянує проголосити „політичне перемир'я" між партіями та іменувати премієром безпартійного, що мав би відповідний респект серед усіх. Цим кандидатом на премієра мав би бути заслужений державний муж Едвард Еріо, що вчора закінчив 78 років життя. Після повалення уряду Кеія, президент пропонував створення нового уряду соціялістичному провідникові М. Молетові, але цей відмовився, погоджуючись, натомість, співпрацювати над виготовленням „відповідної програми, яка вможливила б створити тривку більшість в Асамблеї і стабілізований уряд для Франції". На ці пропозиції погодились теж інші партії і сьогодні вже мали б відбутися на цю тему спільні наради.

КАНАДА ВИСИЛАЄ ТРИ НИЩИЛЬНИКИ НА ОБОРОНУ КОРЕЇ.

Ванковер, Б. К., 6 липня. — Канадійське міністерство оборони повідомило про висилку на допомогу обороні Кореї перед комуністичними напасниками три цілком воєнно устатковані нищильники. Кораблі будуть поставлені під команду ген. МекАртура.

СОВЄТИ ЗАВЕДЕНІ В СВОЇХ НАДІЯХ В КОРЕЇ

Таіпеї, Формоза, 6. липня. — Національно-китайські лідери, базуючись на повідомленнях своєї розвідки, стверджують, що Злучені Держави своєю рішучою акцією перекреслили совєтські надії в Кореї. Вони вважають: 1. Москва сподівалась, що Злучені Держави будуть досить довго безчинно дебатувати над проблемою оборони Кореї і за той час Корею можна буде захопити. В такому випадку Америка була б раз на завжди втратила свій авторитет і довір'я серед азійських народів. Рішення президента Трумана і швидка американська акція перекреслили ці надії Москви; 2. Починаючи наступ в Кореї, Москва вже мала приготованих до дії 200,000 комуно-китайських військ в Манджурії, що їх задумувала кинути на фронт, якщо б американці були самі взялися за оборону Кореї. Поставлення цеї справи в міжнародній площині та у зв'язку з Об'єднаними Націями, перекреслило і ці надії Москви.

КАНАДА ЗАГОСТРЮЄ КАРУ ЗА ШПИГУНСТВО.

Оттава, 6 липня. — Канадійське міністерство юстиції подало до парляменту проєкт зміни антишпигунського закону. Новий законопроєкт передбачує найвищу кару за шпигунство 14 років ув'язнення, замість дотеперішніх 7 років.

В АМЕРИЦІ

— **У Велі Фордж** закінчилося друге Джемборі хлоп'ячих скавтів, на якому було 47 тисяч учасників. На відкритті Джемборі промовляв президент Труман, підкреслюючи національну важливість скавтового руху.

— **Сенат зменшив** на 75% ухвалені Конґресом фонди на „Четвертий Пункт" президента Трумана, що передбачує допомогу відсталим країнам. — Справа фондів ще не є остаточно вирішена.

— **Американські жиди** починають кампанію збірки 25,000,000 долярів фондів на програму охорони здоров'я для Ізраїля.

— **Американська преса** приділяє велику увагу конґресові Організації Американських Сіоністів, що відбувається в Шікаґо.

Призидент Труман вислав филипинцям телеграму з побажаннями в річницю їх незалежности.

Канадійський Міністер відповідає в справі Української Дивізії

Оттава, 6. липня. — Підчас дискусії в парляменті в справі канадійської іміґраційної політики, ліберальний посол Іван Дікур із Веґревил запитав міністра іміґрації Валтера Гарриса:

„Мені цікаво, чи міністер може сказати щонебудь у зв'язку з евентуальним допущенням як іміґраційної однієї групи українців, що тепер перебувають у Британії, а які давніше були під назвою „Дивізія Галичина". Цю групу, як військову одиницю, було створено підчас війни на території, що тепер є під Совєтами. Її заіснування було викликане бажанням зорганізувати зав'язок військової групи, біля якої зосереджено б інші військові формації для створення незалежної України. Вони хотіли вирватися зпід совєтської тиранії. У воєнному круговороті ця дивізія найшлася під німецькою юрисдикцією. А що ці ненавиділи нацистів таксамо як не терпіли комуністів, на це вказує факт, що негайно при першій стрічі з аліянтами піддалися американській армії. Опісля стали вони воєнними бранцями і їх вивезено в Англію. По певному перебуванні в Англії їм дозволено піти на працю як вільним громадянам. Я розумію, що багато їх бажало б прибути в Канаду і тут поселитися. Я певний, що якби вони прибули сюди, вони стали б побажаними громадянами".

Міністер Геррис відповів:

„Історія тих українських людей, яких оце згадав шановний посол із Веґревил, саме така, як він її подав. Як ті люди стали воєнними бранцями наших військ в Італії, аліянтський командант визнав специфічні обставини у зв'язку з тією дивізією і їх не зовсім трактовано як воєнних бранців. Вони є в Аглії від весни або осени 1945 р. Ми перевели інвестиґацію не поодиноких осіб, але групи як цілости, і ми готові приймати їх, як відповідатимуть звичайним правилам щодо іміґрантів; значить, як вони можуть бути хліборобськими робітниками, поселенцями і т. п. Можу висловити надію — і роблю це з нагоди промови шан. посла з Веґревил — що їхні сини можуть бути такими як він."

(Н. Шлях)

СОЮЗОВЕЦЬ ЖЕРТВОЮ АВТОМОБІЛЬНОГО ВИПАДКУ В КАНАДІ

Монтреал, Канада. — Іван Челех, член 473 відділу УНСоюзу, згинув тут в нещасливому автомобільному випадку. Разом з ним 5 інших українців були покалічені, один з яких вже помер.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА СТЕПЕНДІЯ НА МАНІТОБСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Винипеґ, 6 липня. — Згідно з повідомленням „Нового Шляху", місцевий Український Клюб Професіоналістів і Бизнесменів уфундував річну степендію у висоті 100 дол для студента або студентки Манітобського Університету, що виkажеться добрим поступом в студіях української мови. Стипендійна Рада згаданого університету призначила цю стипендію студентові Григорієві Ратуському.

ЛІКВІДАЦІЯ ПАПСЬКОЇ НУНЦІЯТУРИ В РУМУНІЇ

НУНЦІЙ І ДВОХ СПІВРОБІТНИКІВ, ОБВИНУВАЧЕНІ В ШПИГУНСТВІ, ДІСТАЛИ НАКАЗ ВИЇХАТИ З КРАЇНИ

Рим, 6. липня. — Ватикан одержав повідомлення, що комуно-румунський уряд поставив домагання папському нунцієві, монсіньйорові Ґералдові О'Гарі, американському єпископові, та двом його співробітникам, щоби вони до 24 годин виїхали з країни. Нунцій О'Гара та його співробітники були названі в акті обвинувачення в останньому шпигунському процесі в Букарешті „керівниками і організаторами сітки американських шпигунів і саботажників". Вигнання нунція і його двох співробітників означає практично ліквідацію представництва Апостольської Столиці в Румунії, бо там вже ніхто не залишається. Ватиканські кола, очікуючи на поворот нунція, відмовилися від будь-яких коментарів на цю тему. Єпископ О'Гара був останнім папським нунцієм в країнах за залізною заслоною.

РУМУНІЯ В СУДОРОГАХ НОВОЇ ЧИСТКИ.

Відень, 6 липня. — Вчора в Румунії почалася вже друга протягом останніх двох місяців поголовна чистка місцевої комуністичної партії, зверненої цим разом в головній мірі проти професіоналістів, „саботажників" і сіоністів.

В СВІТІ

— **Першим американцем,** що згинув від большевицької кулі в боях на Кореї, був рядовик Кеннет Шадрик з Вест Вірджінії. Першим пораненим вояком був Ернест Муркум з Кентокі.

— **Ген. МекАртур** заперечив вперті поголоски, що він задумує вислати з Японії назад до дому всіх американських жінок і дітей, у зв'язку з можливістю поширення корейської війни.

— **Шведський уряд** „з вдовіллям" прийняв ізраїльське виснення і виправдання в справі вбивства ґрафа Бернадотте, замикаючи цю справу.

— **Претендент до престолу** Франції, 42-літній Генрі Орлеанський, вернувся вчора до Парижа після 24 років вигнання в Портуґалії, Північній Африці і Британії. В Парижі його привітали окликами „вів ле руа" — хай живе король.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сиги і закордоном:		Foreign and Jersey City Hates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число в понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВІЧ-НА-ВІЧ

З промов, які виголошувано цього року з нагоди „Свята Незалежности", можна набрати переконання, що американський нарід ставиться до нового конфлікту з Совєтами дуже серіозно. Особливо важне те, що війну в Кореї вважається згідно „російською агресією", яку треба обов'язково відперти, чого не було з іншими совєтськими агресіями. Звертається теж увагу, що отсе полялась „перша американська кров" у конфлікті — з Росією.

Досі американський нарід властиво не мав нагоди пізнати Росії на власній шкурі. Він знав, що хоч в Росії був абсолютизм і цар, то це не було ніякою перешкодою для американсько-російської приязні. В подібний спосіб змальовувала тут про-російська пропаганда теж і Росію Леніна і Сталіна. Багато американських журналістів та письменників виключало усяку можливість евентуального збройного конфлікту між Злученими Державами і Росією. Як глибоко вкорінена ця думка навіть у військових, вистачить згадати адмірала фльоти, Вилйема Д. Лігая, військового дорадника двох президентів, Рузвелта і Трумана, який щойно заявив, що він ніяк не вірить у війну з Росією, хоч має перед собою воєнний конфлікт у Кореї, спровокований Москвою.

Адмірал Лігай добре знає, яке велике знищення нанесла остання світова війна Европі. Він не бажає такої руїни своїй країні, а руїна, як він каже, була б, логічним наслідком війни з Росією. Це ясне й зрозуміле. Але таким говоренням він може дати до зрозуміння, що війна Америки з Росією залежить виключно від самої Америки. А чи Америка хотіла війни в Кореї? Чи могла вона не послухати Об'єднаних Держав і не піти з допомогою Південній Кореї, нападеній комуністами з Півночі, узброєними Москвою та на її приказ? І чи та війна не є на ділі війною з Росією? Адмірал Лігай був дуже близько Френклина Д. Рузвелта і добре визнається на тому, яку цей президент вів політику у відношенні до Росії. Полягала вона, як знаємо, на цілковитому угодовстві, на постійних уступках Сталінові, на сліпій вірі в неможливість і недопускаємість війни з Росією. Така була політика президента Трумана, як він обняв владу по наглій смерті Рузвельта; а теж і департаменту стейту. В такому дусі й переконанню виховувались теж і маси американського народу. Ця політика дуже відповідала психічному наставленню американців, які, з природи, наставлені проти війни, бо й навіщо їм цього нещастя, коли вони не збираються на нікого нападати і не думають нікого грабити. Була нелюба царська Росія, з якою вони жили в згоді, так чому не можна б жити в такій же згоді з тоталітарною червоною Росією?

Та тепер, коли американські вояки гинуть на чужій землі, обороняючи її свободу і незалежність, а в Москві називають це „злочинною акцією", зачинають американці таки направду ставитися дещо інакше до Росії. Щойно тепер знайшлися вони ще й в такому положенню, що приходиться їм чи їхнім синам гинути за високі ідеали, маючи проти себе — Москву. Так є тепер на Далекому Сході, а завтра може бути в Европі. Воно вже могло давно статися в Европі, навіть з приводу Берліна, але тоді ще переважала думка, що Росія на збройну агресію не відважиться й проти Америки не піде. Одначе Корея доказує, що де тільки американці не ступлять, бажаючи обороняти свободу, там матимуть проти себе — Росію з її імперіялізмом.

ЗА КУЛІСАМИ КОРЕЇ

В теперішній міжнародній кризі, витвореній подіями в Кореї, ще найменше, виходило б, йдеться про саму Корею. Годі бо уявити собі, що будь-яка з вмішаних в цю справу сторін рискувала б грізною можливістю третьої світової війни, з усіми її фантастичними можливостями тотальої руїни, ради цих кількадесяти тисяч під кожним оглядом відсталої південно-корейської території та кільканадцяти мільйонів південно-корейського населення, якими протягом століть взагалі ніхто не інтересувався, крім найближчих сусідів. Сьогодні в світі є багато більше вартісніших об'єктів, що могли б вважатися бодай до деякої міри рекомпензатою за риск нової війни. Чому ж тоді власне Корею вибрано за цей „з а п а л ь н и й пункт", а не Німеччину, Югославію, будь-яку орієнтальну країну, чи хоч би навіть Формозу? За цим без сумніву мусять критися могутні „позакулиси", над розкриттям і виясненням яких ломлять собі тепер голови найбільші політичні знавці і аналітики.

Деякі коментарі і здогади на цю тему:

Комуністичний напад на Південну Корею є одним з черговых звен в ланці совєтської „світової революції", скерованої на запанування над світом. Чому на чергу вибрано власне Корею? Н. Й. Таймс порівнює це з розвитком перед другою світовою війною. Дня 7. березня 1936 німецьке головне командування дістало три накази: окупувати Надренію; якщо Франція спротивиться або накаже мобілізацію, відступити від цього пляну; в жадному разі ще не рискувати війни. Німці вступили до Надренії, союзники не зробили нічого і німецька агресія на запанування над світом успішно почалася.

Совєти дали наказ зайняти Південну Корею. Це теж може бути пробним бальотом, від якого залежатиме тільки дальша тактика, а не сама ціль. Якщоб аліянти були поступили подібно як у випадку з Надренією, совєтський успіх був би легкий. За ним був би пішов інший напад і за тим ще інший. Але годі припускати, що Москва нерахувалася теж з можливістю такої західної протидії, яка наступила. І якщо вона все ж таки рішилася на акцію, то тільки в свідомості і переконанні, що ініціятива в кожному випадку залежатиме від неї. Тільки свідомість, що західні аліянти в жадному разі не скинуть атомової бомби на Москву раніше, заки вона впаде на Ню Йорк, Лондон чи Париж, що західні аліянти в жадному разі не почнуть безпосередньої війни проти Совєтського Союзу, якщо її не зачне сама Москва, створює для Москви відносно малий риск. Якщоб справа з Кореєю почала прибирати інший розвиток, не йшла „по плану", Москва завжди матиме час вирішити інший розвиток. Отже, практично Корея є для Москви відносно малим риском, як йдеться про неї саму, але рівночасно дає величезні можливості.

Якщоб Злучені Держави і Об'єднані Нації не були зареагували на події в Кореї так, як зареагували, перемога Москви, головно моральна, була б величезна. Довіря вільних народів в демократію, їх надії на допомогу, авторитет Злучених Держав і Об'єднаних Націй були б впали до нулі. Це давало б Москві нові необмежені можливості на відносно легкий „останній бій".

Америка і Об'єднані Нації витягнули науку з недавнього минулого і поступили з подивугідною рішучістю. Вже 42 країни зголосили свою солідарність з рішенням Об'єднаних Націй й виявили готовість дати „всю можливу" допомогу Південній Кореї. Американські збройні сили: армія, авіяція і фльота вже є в дії. Британська фльота на японських водах теж до розпорядження. Австралійські боєві літаки супроводжають а м е риканських бомбардувальників в налетах на військові об'єкти у ворожому запіллі. Націоналістичний уряд Китаю на Формозі проситься вислати 33,000 своїх військ на допомогу корейцям. Голяндія, Індія, Данія, Франція — заповідають висилку своїх військ. Американські консуляти і представництва в Італії, Німеччині та інших країнах завалені зголошуванням добровольців до боротьби проти комуністичної агресії в Кореї. Коротко — ввесь вільний світ і все вільне людство зголошується до боротьби проти „75,000 північних корейців, які, як на глум — йдуть постійно вперед. Москва і сателіти кричать „проти інтервенції", хоча большевицькі танки і літаки, правдоподібно теж зі совєтською залогою, промощують шлях агресорові. Але Москва є „проти інтервенції".

В цьому є ще деякі інші перспективи. Москва сама, мовляв, не бореться. Але зорганізовані та забезпечені нею і віддані їй мільйонові азійські орди будуть боротися. Деякі міжнародні спостерігачі вже тепер заповідають, що війна в Кореї може тягнутися роками. Вона може ще поширитися на Японію, на Китай, на цілий ряд інших азійських країн, вона може заанґажувати величезні американські та союзницькі сили, а Москва все ще буде „ніпричому". Гинути будуть інші. Може початися теж в Югославії. Совєти готові „відкликати" свої війська з Німеччини і тоді там теж почнеться „без них". Там же положення цілком аналогічне як в Кореї. Американці відкликали свої війська, самим корейцям дали зброї, що її вистачало на кілька днів для „нутрішньої безпеки", тоді як за залізною заслоною в Північній Кореї вишколювались забезпечені н а й м одернішою зброєю могутні армії. В Німеччині, в совєтській зоні, є теж „народна поліція" з танками і гарматами, як західні аліянти „демілітаризують".

Тільки наївні можуть думати, що у війні в Кореї йдеться про Корею. За кулісами тої Кореї є так само доля цілого світу, як вона була з вмаршом гітлерівських військ до Надренії. Навіть, якщоб аліянти вирішили справу в Кореї по своєму, то вони тільки вдарили б Москву по пальцях, до речі по чужих. Це в нічому не змінить основної справи. Її міг би змінити і вирішити тільки могутній удар по голові, що в Кремлі у Москві. Проти комуністичної загрози немає, бо не може бути жадних превенційних заходів, як тільки повне знищення самого джерела і розсадника цеї прокази — московського Політбюра зі світовим архизлочинцем Сталіном на чолі.

Іван Кедрин.

ГОВОРІМ, КОЛИ СПРАВУ ЗНАЄМО

„Швець знай своє діло, а до кравецтва не мішайся", каже одна з пречисленних українських пословиць, що зберігають глибоку народню філософію. Скільки лиха накоїли у всесвітній історії шевці, які почули в собі кравецьке надхнення і почали шити штани й піджаки, що були карикатурою одягу! Скільки поганих законів появилося тому, що ухвалювали їх партачі без правничої освіти; битви програвали полководці, що вміли лиш дефіляди відбирати на площах; держави провалювались, бо опинилися під проводом меґальоманських півінтеліґентів. Правда: і тут, як в усіх правилах, трапляються винятки. Але правило залишилось правилом: нещастям кожного фаху є дилетантизм, дилетантами є ті, які хапаються за речі, на яких не розуміються.

Питання майбутніх відносин в Україні є найбільшою журбою всіх нас, що є свідомі того страшного спустошення, що його заподіяло 30 років володіння Совєтів не тільки в ділянці адміністраційних порядків, але ще більше — в душах людей. Змінити нинішній стан на просторах поза залізною завісою — не сила вигнанцям із рідного краю. Але думати про те, як повинна виглядати українська держава, коли виб'є слушна година і будуть для неї пригожі умовини, — який повинен бути український державний устрій, яка господарська система, який аграрний устрій, які види народньої освіти від найнижчих до найвищих типів шкіл, — це все належить до категорії справ, які вміщаються в понятті політичної д у м к и. Розвивати і поглиблювати політичну думку — це кровне завдання кожної політичної еміґрації, без уваги на те, чи ці політичні еміґранти віддалені від рідного краю на 100, 1,000 чи 10,000 миль, і чи вони все ще користають десь із політичного азилю, чи стараються за інше державне громадянство, або його вже дістали.

Виконувати це завдання страшенне важко тому, бо всі порушені теми це не тільки ділянка теоретичного знання, але й знайомість терену. Тимчасом відносини в Україні за останніх 30 років так страшенне змінилися, що вони не витримують ніякого порівнання з колишніми, передреволюційними, і прикладати до них критерії з-перед катастрофи визвольних змагань — абсолютно неможливо. Коли українські еміґранти, які вийшли (здебільша пішком) зі Львова у вересні 1939 року й перебували у корінній Польщі, вернулися в Східню Галичину після того, як увійшли туди німці, — то не могли пізнати рідного міста, рідного краю. А це було за 20 місяців, за неповна 2 роки, — що й казати про час 30-ти років! Дійсність в Совєтській Україні така, що її найбуйніша фантазія не відтворить. Треба її було бачити, треба було її знати.

Ото ж є цілі ділянки післясовєтського життя, про які не повинні забирати слово ті, які не бачили їх підчас совєтського режиму. Ось напр. питання перевиховання цілого покоління, що вже народилось за совєтського режиму і ніякого іншого не бачило і досі таки не знає, за винятком страхітливого прикладу Гітлерового інтермецца. Порівняймо це питання із питанням підходу до української молоді, що народилась і виховалась вже в Америці. Давні іміґранти, батьки цих українсько-американських дітей, зовсім правильно і слушно кажуть, що не можна дискутувати і вирішувати це питання без їхньої участи, їх порад і їхнього досвіду, і зовсім правильно ставляться згори недовірливо до всяких порад виховання і шкільництва, що їх дають нові іміґранти, які не знають просто могутньої динаміки американської атмосфери, невхопного, невидного, але всековтаючого духа американської цивілізації. Отже: чи можуть в отаких самих питаннях української землі поквапно і неприготовано виголошувати авторитетним тоном поради і поуки американські українці, які де-де менше знають про нинішні відносини в Україні, як недавні підсовєтські жертви про ці самі справи в Америці?!

Недавно читали ми в одній українсько-американській газеті надзвичайно гостру полеміку з теорією про потребу збереження колгоспів в Україні і після провалу большевизму. Очевидно, нам колгоспи осоружні, і тому, що ми своєю світоглядною структурою є за приватною земельною власністю, і тому, що колгоспи стали наче символом совєтизму. Але це не така проста справа, яку можна б перекреслити запашними словами „безличність", „брехня", „верзіння", „патологічні типи" і „доктринерське божевілля мозку" (яка багата українська мова!). Від часів аграрних реформ Бісмарка, Столипіна, Центральної Ради і Скоропадського зайшли в Україні такі страшні господарські структуральні зміни, що поважно дискутувати на цю тему можуть тільки дві категорії людей: 1) фахівці, які знають аграрні відносини в Україні з власного досвіду, з автопсії, і 2) фахівці, які хоч і перебували поза Совєтами, але безупинно студіювали тамошні відносини, глибоко, а не поверховно. Такими останніми були напр. пок. Валентин Садовський, один із найкращих наших знавців аграрної проблеми; або недавно і передчасно померший у Німеччині молодий економіст Димінський.

Іван Майстренко, що поручає зберегати колгоспи і після упадку Совєтів, може правильно заслуговує на назву українського не так троцкіста, як радше тітоїста. Він стоїть на найлівішому крилі українського партійно-політичного віяла на еміґрації, своїми теоріями нам чужий, неприємний. Але це не є неук, ані брехун, ані патологічний тип. Навпаки: це один із найкращих знавців підсовєтських відносин і людина великої освіти. Коли ми демократи і хочемо зберігати принципи „фер плей" — не обкидуймо болотом партійних противників, та ще й за речі, на яких самі не розуміємось. Нам не є симпатичні теорії проф. Майстренка, ми їх психічно не сприймаємо, але збити їх і доказати, що вони невірні і неправильні — можуть тільки такі самі знавці підсовєтської дійсности, української економіки й проблеми народженого під Совєтами покоління, як ним є Майстренко. Автор цих рядків особисто проф. Майстренка навіть не знає і його не думає обороняти. Боронить тільки принципу: коли хочемо дійсно поглибити українську політичну думку, то тільки дебатами фахівців у справах, в яких вони розуміються, і дебатами, з яких будуть виключені такі „переконливі" арґументи, як „брехун" і „патологічний тип".

Ольга Мак. Авторські права застережені!

„ЄЖОВЩИНА"

(Уривок з автобіографічних матеріялів).

34)

Так серед клопотів, роботи і дрібних пригод минали місяці.

Олександрові спочатку його одномісячний пашпорт продовжили, потім замінили на трьохмісячний, а потім видали однорічний.

Полагодив він також справи з іншими паперами, виставившись різні дуплікати посвідчень.

Але другим по важливости після пашпорту був військовий білет, котрий мусіли мати всі мужчини, а навіть жінки, що мали медичну освіту. Військовий білет мав також велике значення, як документ „політичної благонадійности", бо люди, політично „непевні" до війська не покликалися і діставали інші документи. Тому питання, чи дістане муж військовий білет, чи ні, могло також бути до певної міри вказівкою, як стоять його справи в суді.

Клопоти тягнулися довго, і лишень по рокові бажана військова книжечка була на руках.

Отже, минув страшний рік!

Минуло ще трохи часу, і ми поволі почали заспокоюватися. Здавалось, що вся історія стратила свій загрозливий характер і поминула в Москві касації на Сесії Верховного Суду СРСР.

Віщі сни...

Одного дня, в місяці вересні 1940 р. Олександер встає з ліжка сумний і збентежений. Це мені відразу кидається в очі.

— Ти хворий? — питаю його.

— Ні, але...

— Але — що?

— От, знаєш, дурниця... Я за рік у в'язниці став трохи забобонний, зрештою, як всі в'язні.

— Чи не приснився тобі якийсь сон? — сміюся я.

— Можеш собі сміятися, але мені дійсно приснився сон...

— Який же то сон? — питаю, не міняючи жартівливого тону.

— Дивний сон!... Сниться мені вуличка якогось провінціонального міста. В кінці вулиці по обидвох боках стоять церкви. Я йду поміж ними, дивуючись, аж поки не зупиняюся, бо одна церква стоїть в кінці та замикає собою вулицю...

— І що ж то за сон?

— Я ж тобі казав колись, що церква уві сні розглядається в'язнями, як символ неволі...

— Що за дурниці ти говориш, Олександре! Ти, очевидно, навіть вночі думаєш про старі будівлі — от і сниться!

Після сніданку ми розходимось: він до інституту, я — до школи.

Коли сходимось після роботи: на обід, Олександер робить мені несподівану пропозицію:

— Давай перед обідом трохи пройдемося! — і при цьому виразно поглядає в бік служниці.

Я розумію цей погляд і мовчки виходжу за ним.

Ідемо геть за місто, де нема людей. Я нічого не питаю, бо почуваю страх перед цією загадковою прогулькою, а нерви мої тривожно тремтять. Але мовчанка триває задовго, і я не витримую:

— Сталося щось нового?

— Сталося дуже погано... Бачиш, по кількох годинах сон справджується!

— Говори, що сталося!

— Сьогодні була в мене жінка асистента Г...

— Жінка Г.?! А її що занесло в таку далечінь?!

— Біда занесла! Слухай: всі ті люди є заарештовані знову! В середині мені похололо.

— Коли ж це сталося?

— Три тижні тому.

— А що буде з тобою?

— Власне, що не знаю... Жінка Г. казала, що найнятим адвокатам дуже залежить на тому, щоб дізнатися, чи я — „голова організації" — на волі, чи заарештований також. З того видно, що справа пов'язана зі мною. Але адвокати ніяких інформацій не дають — бояться!

— Мені здається, що ти мусиш негайно поїхати в Київ до свого адвоката.

— Я сам так думаю. Найближчими днями вистараюся поїздку до Києва у справі своєї дисертації заразом піду до адвоката.

Через кілька днів Олександер виїхав до Києва, а я з нетерплячкою чекала його повороту.

— Ну як? Що казав адвокат? — після першого привіту спитала я мужа.

— Ніби покищо все добре. Адвокат є такої думки, що моя справа або взагалі не розглядається на Сесії в Москві, або мій останній вирок підтверджений.

— То чому ж заарештовані твої колеги?

— Бачиш, це дуже складна і заплутана справа!... Адже і обласний і Верховний суди судили мене за цілком іншими статтями, ніж тих чотирьох. І хоч би як п р о к у р н а т у р а протестувала, то мене за участь в організації Української Автокефальної Церкви засудити не можуть. Ти ж пам'ятаєш, який конфуз вийшов з тим обвинуваченням?? Ну, от! А заарештувати мене разом з іншими також не можуть, бо моє початкове обвинування вийшло з того самого джерела, що й моїх колеґ. Розумієш?

— Ні, нічого не розумію!...

— Я сам спочатку не розумів. Отже, поясню тобі ще раз: з боку формального розглядається тільки початкова і кінцева точки процесу. Перша точка: За що мене заарештували? За очолення підпільної контрреволюційної організації в З. Так? Так! Тепер остання точка: Чи найвища інстанція визнала мене винним? Ні! Отже, коли найвища інстанція в Москві визнала мене невинним, то прокуратура не має права мене заарештувати ні на основі початкового, ні на основі останнього обвинувачення, тим більше, що початкового о б в и нувачення зреклися всі слідчі і судові органи, а навіть моя обласна прокуратура.

НОВІ КНИЖКИ І ЖУРНАЛИ

КИЇВ

Перший літературно-мистецький журнал у ЗДА.

„Київ" — журнал літератури й мистецтва Літературно-Мистецького Товариства в Філаделфії. Ч. 1. Липень-серпень 1950. Видає і редагує В. Романенчук. 56 сторін вісімки.

„Українська література й мистецтво мусять існувати та мусять репрезентувати ввесь український народ" — пишеться в редакційній статті нового, чепурно виданого журналу літератури й мистецтва „Київ" і це головна спонука видання журналу та визначення його ж лінії. Ніякого більше ідеологічного, чи мистецького „кредо", як це буває звичайно, ніякого — помпідо — пляну.

В журналі найбільше поезій, звичайне у нашій літературній продукції. Дві поезії Євгена Маланюка звучать, як слова пророків. Ця сама притаманна Маланюкові емоційна насиченість та глибина й філософічність думки. Перший вірш — інтимна лірика про те, як поет, „на захід сонця з костуром пройшовши, осліп, мов справжній пророк, але „заплющивши заслізені повіки, все викликає весни осяйні юнацьких літ". І — хоч серце у нього віками зжерте і усміх погас — то віра у нього незнищена — знову ж, як у пророка. „І безголова Ніке як фурія, проноситься у мені." У другій поезії давня Маланюкова тема: Мадонна, цим разом втілена в емігрантку. І знову ж поетова віра незахитана: „Але ти камінь знов, і знов ікона", хоч і скільки знищень" і „зрушень" довелось їй зазнати.

Надрукований фрагмент віршованої повісти Святослава Гординського, писаної олександрином, дозволяє нам пізнати дальшу частину цього замітного вже й розміром твору (дві частини друковано вже в Німеччині, одна в журналі „МУР", друга в „Арці"). У нас багато ліричних віршів, мало одначе широких заплянованих віршованих полотен. На зразках Рильського, а через нього і Пушкіна, Гординський після „Сновида" дає твір, гідний майстра. Детальна робота над віршем — зразок для молодих поетів, як віршувати, хоч побіч краси самого віршування — цікава інтрига і широкий малюнок побуту.

Повний символіки вірш Михайла Ореста „Доля Творена" говорить про „чорні роки", коли „мов бурун, йде пекельна перемога, стаючи днем". У поета ще й історіософічне й моральне визначення: „Гріховне, мисль опанувавши нині, гріховні завтра витворить діла". Добро хоче спинити похід зла: „Тоді добра самозабутній Чин, підносить руку в дорогім зусиллі, щоб чорно наростаючої хвилі спинити клекіт і нестямний рин". Але у поета не вистачає віри і він йде у метафізику: „То перша десть: навальне розбиття сунок в світі, буряне ступання клік життьових, Хаос... І вість остання: Беззвучний вітер з лон перебуття." Якби пояснення до поетичного світика Ореста другий вірш про „сафірних щасть манливі береги та освіжливі бальзами з надземних островів". Утеча від трагічного світа доводить поета до ексгібіціонізму мрійництва.

Богдан Кравців вклав тему наших народніх пісеньок у вимірні строфи сонета. Мова гнучка, вироблена, образи прості та й цією простотою зворушують. Подих народньої поезії в елегантних формах сонета — це досягнення віршової культури.

Гарний патріотичний вірш Яра Славутича, який кристалізується в реалістичній актуальній тематиці. „Ваша правда лежить, як розвернена скиба". Закінчення публіцистичне, але його трудно оминути в патріотичному вірші.

Віршик Олега Зуєвського — зразок бездушного примітиву цього модернізуючого віршописця, що бездарно старається наслідувати давно віджилий імпресіонізм.

Дві поезії Богдана Ігора Антонича з релігійною тематикою. Перший дуже нагадує вірш Словацького „Смутно мі, Боже". При цій нагоді варто звернути увагу на вплив польської поезії на цього великого, передчасно померлого поета, як і навпаки. Другий вірш аскетичний — відмова від усіх життєвих утіх, що їх „злий вігол грає на катеринці під вікном поетової душі". Оба вірші не типові для Антонича, але цікаві, як зразки його релігійної лірики. Антонич захоплений життям пантеїст, який в останньому вже, передсмертному вірші співав: „Мій дім не тут, мій дім десь за зорею".

Переклад з Георге М. Орестa підібраний до поетичного світогляду перекладчика, який цим віршем святкує свій ювілейний дво-сотний переклад з німецької літератури.

Між прозовими творами на першому плані нарис Ігоря Костецького „Тобі належить цілий світ". Це зразок сюрреалістичної творчости із сюжетом, який зумовлює цей модерній літературний напрям, що — базуючись на Фройдовій психоаналізі — може видаватися мерзінням психічно хворої людини. З того погляду Костецький знаменито використав цей літературний напрям. Його герой — може — й не божевільний — як вияснює автор — але якого вважають, чи вважали божевільним. Новеля мас сюжет, ба навіть громадський підхід, людський підхід. Воєнний імперіялізм Німеччини зламав людську душу, що мріє про справедливість. Про цю справедливість почула ця німецька людина у видряпинах, у лісі, у партизанському лісі, з яким імперіялістична Німеччина в бою. І не лише почула, але стала її розуміти: Обніміте, брати мої. За це зрозуміння — Бухенвальд. З Бухенвальду ця німецька людина виходить іншою, „на один міліметер іншою", що дає притоку авторові твердити, що „буде світ на один міліметер інших людей". Цій німецькій людині ще й призначено бути творцем того нового світу. Вона каже: „я розповім, що єсть на світі велика скарбниця справедливости. Скарбницю заховано в лісі. Ключик у мене. Обніміте, брати мої. Ключ у мене. Відмикає білі, чорні, жовті, червоні серця. Всюди знайду доступ. Тільки скажу: обніміте, брати мої. І всі зрозуміють мене, що я сказав. Кожна тюрма завалиться, аби я сказав. Люди перестануть воювати, аби я сказав. Вони воюються, бо далеко не всі знають це: обніміте ж, брати мої. Той, хто сказав ці слова, воював з усім світом, щоб мати право обіймати його. Я теж воюватиму з усім світом, поки він не дозволить мені обійняти його."

І вимовне закінчення: „чи розумієш те, що ти дістав у посідання велику, величезну державу, щоб розголосити по ній слово, яке почув там між сухими багаттями, у видряпинах, попід лісами."

Косачева „Облога" — це теж данина моді, не так сюрреалізмові, як Сартровому екзистенціялізмові.

Дві золотені в обложеному місті особи змагаються за кожну хвилину життя. Справді змагається одна особа за життя двох з любови, що в час дії існує лише в підсвідомості. Та з цієї підсвідомости виявляється гордість людини, що воліє смерть, ніж упокорення, ніж спожити лій, що викликує підозріння людського. З цієї підсвідомости віднається теж змагання до краси, композитор залишає музичний твір, писаний у рукавиці, пальцями, що вже майже відмовляли йому послуху. Але з цієї підсвідомости відзивається теж егоїзм, який виявляється у звірячій формі у натуралістичній сцені з жінкою з кобилячою головою. Косач — блискучий стиліст, у новелі ряд натуралістичних описів, від яких моторошно й вони жучать.

В журналі ще один нарис Остапа Тарнавського „Хлоня".

З американської літератури коротенький образок Торнтона Вайлдера „Янгол на кораблі" ілюструє письменницьку манеру цього автора. До сценки додана обширна, вичерпна стаття про творчість Вайлдера в опрацюванні Б. Романенчука.

У журналі надруковано коротенький есей Алдуса Гекслі про мистецтво життя. Варто було подати пояснення про автора, як теж звідки взято цей есей.

Богдан Кравців помістив цікаву статтю про вияснення двох т. зв. „темних слів" у „Слові о полку Ігореві", шукаючи етимологічних і семантичних відклічників у різних мовах.

Володимир Блавацький розказує про творення Львівського Оперного Театру, звертаючи головну увагу на підкреслення намагань організаторів створити український театр, що в умовинах окупації було все ж таки боротьбою.

Дуже цікава статтейка Петра Мегика про Миколу Біляшівського, яку варто спопуляризувати, з уваги на актуальне тепер питання інформування чужинців про нас.

Відділ рецензій багатий, охоплює теж і видання підсовєтської України, яким то виданням треба б радше присвячувати окремі погляди огляди, бо рецензія має помогти авторові знайти себе, а читачеві зрозуміти автора; вона не виконує свого завдання, коли читач не може дістати книжки, а автор рецензії.

В журналі ще реєстраційна хроніка Літературно-Мистецького Товариства у Филаделфії та Бібліографія. Завважено досить коректорських недоглядів, як теж дуже разить брак культурної хроніки, бодай з терену ЗДА.

Журнал робить культурне враження, (проста, зі смаком обгортка роботи Святослава Гординського) і заслуговує на широке поширення. Редакторові треба затіснити зв'язок з усіма літературними та мистецькими колами бодай у ЗДА, бо цей одинокий літературно-мистецький журнал в Америці мусить стати трибуною усіх наших літераторів і мистців, якщо має виправдати свою інтенцію та свою назву.

(от)

Голоси Читачів

ЧИІМ ІМ'ЯМ?

Наприкінці травня цього року українські жінки — скитальки зі здивуванням прочитали статтю під назвою: „Об'єднання Українських Жінок", вміщену в „Свободі" (ч. 124, з 31 травня 1950).

Не тільки пересічні жінки, але й досвідчені наші громадські діячки, читаючи ці рядки, ставили собі запитання: про яке, власне, обєднання йдеться в зазначеній статті? Адже в Злучених Державах віддавна існує Союз Українок Америки, який тільки за декілька днів перед появою статті скромно відмітив 25 річчя своєї діяльности.

Треба зазначити, що срібний ювилей організованого українського жіноцтва перетворився несподівано на урочисте свято, в якому взяли участь понад 200 осіб, представники преси й українських громадських організацій. З виступів принявних з'ясувалося, яку величезну працю, — культурно-освітну, допомогову, та політично-громадську, перевели скромні членки СУА за 25 років, що діяли як справжні жінки, не дбаючи про рекляму чи широкий розголос. А проте ці непомітні працівниці зібрали й офірували на громадсько політичні цілі значні суми гроша; вони виховали друге покоління політично-свідомої молоді, успішно репрезентували українську справу перед чужинцями, не шкодуючи сил й часу, допомогали Рідному Краєві, а пізніше взяли під свою спеціяльну опіку скитальців другої світової війни, надсилаючи до Европи тисячі пакунків, спроваджуючи десятки і сотки людей до Злучених Держав.

Кожна українська жінка — скиталька, яка прибувала до Америки, зверталась до провідниць СУА чи до окремих його членок як до своїх кревних і кожна, стара чи молода, інтелігентна чи проста селянка, знаходила у них не тільки слова співчуття чи втіхи. Їй допомогали грішми і одягом, а, головне, підшукували для неї відповідну працю й полегшували перші життєві кроки на новій батьківщині.

Ми, нові імігранти, знаємо про це не тільки з оповідань чи чуток; кожна відчула на власному досвіді цю братню руку, яка підтримала її в тяжкі часи пристосування до іншого побуту, нових економічних умов. Невже цього не знають наші, як кажуть, активістки, люди, які відігравали і хочуть відігравати провідну ролю серед нас, — представниць жіночої маси?

Адже за скромні пожертви наших американських сестер врятовано від повільної загибелі на скитальщині сотки жінок, спроваджених до Америки заходами СУА. Хіба не на цім, по центу зібрані гроші, розгорнено тепер працю „Захисту матері й дитини", що створено стараннями СУА? І хіба не продовжує СУА, не вважаючи нінащо, спроваджувати й ратувати від загибелі нових і нових жінок — скиталок з Европи?

Всього цього ніби то не бачуть наші активістки. Висуваючи питання про потребу об'єднання українських жінок, обходять мовчанкою існування СУА, не згадуючи зовсім про всю цю помітну, але за наслідками величезну 25-річну працю американських жінок-українок. Нехай! Зате ми, рядові жінки скитальки, це добре знаємо і сприймаємо СУА як свою рідну організацію, яку будемо підтримувати в міру своїх сил і можливостей.

Але, можливо, що наше активне жіноцтво, яке гуртується навколо шановного автора статті, ставить перед жіночим об'єднанням якісь інші вимоги, що їх не задовольняє теперішня діяльність СУА. В такому разі чи не вірніше було б поставити ці вимоги перед Централею, — адже існуюче жіноче об'єднання є демократичною організацією в демократичній Америці, — поставити і спробувати розвязати в рямках затвердженого стат ту СУА, створивши в ньому відповідні відділи чи референтури?

Невже для того конче потрібно створювати паралельну організацію?

Адже ми, жінки, пишалися нашою посвідністю, в той час, коли в деморалізуючих умовах ДП таборів громадська діяльність чоловіків, часто-густо, роздрібнялася, розпорошувалася, протікала за ознакою особистих амбіцій, що не мали нічого спільного з політично-громадською справою. Маси жінок не хочуть розколу. Ми мусимо, за всяку ціну, тримастися нашої єдности, хоча б чисом і трапляліс якісь перешкоди до її збереження.

Але наведені в статті аргументи на користь створення бічної жіночої організації не є, на щастя, серйозними перешкодами. Культурно - освітня праця, виховання молоді, введення жінок в „широке річище громадянського життя" — всі ці завдання стояли і стоятимуть і перед СУА і не тільки стоять, ба навіть успішно виконуються його клітинами.

Щодо репрезентації української справи перед чужинцями, „уміння показати американцям високу нашої культури і мистецтва", як пише авторка статті, це завдання СУА виконує і виконуватиме, безумовно, успішніше за нас, представниць нової імігранції, не обізнаної поки не тільки з умовами американського життя та побуту, а навіть слабо ще володіючої англійською мовою.

Отже автор проєкту створення нового Жіночого Об'єднання не висунула нічого нового, щоб мотивувати потребу такого акту, не висунула жадного нового завдання, окрім тих, що вже давно і успішно розв'язуються СУА.

А проте на установчих зборах були присутні 42 жінки, які висловилися за цей проєкт. Ці жінки представляли 9 жіночих організацій.

Цікаво було б довідатися певніше про назви цих 9 організацій, а, головне, яка чисельна є маса жінок, що її всі ці жінки під об'єднують і чиїм ім'ям виступають зі своїм проєктом.

Галина Селегень
1828 Kenyon St., N. W.
Washington 10, D.C.

СЕНАТ БУВ МИЛЬНО ПОІНФОРМОВАНИЙ В СПРАВІ КОРЕЇ.

Вашингтон, 6 липня. — Тут виявлено, що 12 днів перед початком комуністичної агресії на Південну Корею, сенат був поінформований, що та країна є „цілком приготована до оборони перед всякою евентуальністю". Таку заяву, згідно з твердженням сенатської бюджетової комісії, мав зложити в дні 13-го червня заступник управителя Адміністрації Господарської Співпраці, Вилисм С. Фостер, прохаючи 100,000,000 доларів допомоги для Південної Кореї протягом біжучого бюджетового рку.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ?

У восьмому році свого існування „Свобода" була приміщена в Мт. Кармел, у Пенсилвенії. У виданні з 28. червня 1900 року обговорені такі справи:

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ НА ШОСТІЙ КОНВЕНЦІЇ В ПИТСБУРГ, ПА.

Дня 12. червня з'їхалися до Питсбурга урядники й делегати У. Н. Союзу числом 64, щоб розпочати наради над добром організації. Підчас Служби Божої, відправленої о. М. Балогом з Травгер, Па. приспівував питсбурський хор під управою о. М. Стефановича. З церкви удалися делегати до української школи. Там вибрано предсідником о. М. Балога, містопредсідником Лазоря Сиротяка, а секретарями Івана Бурштина й В. Гришка. Зі звіту гол. секретаря о. А. Бончевського та касієра К. Котапчика дізналися делегати, що Союз нараховує 3,100 членів, а в касі є $10,184.40 мастку. З тих грошей є $3,000 на позичках. Після переведення важливіших змін у статуті й рефераті о. М. Підгорецького про потребу українського („руського") Емігараційного Дому, У. Н. Союз прийняв опікунство над цією установою. Наради тривали три дні. До нового уряду вибрали: о. А. Бончевський, предсідник; А. Шаршонь, заступник предс.; Д. Нирч, секретар; К. Кирчів, заст. секр.; А. Шлянта, касієр. У перший день нарад пополудні відбувся похід делегатів і членів питсбурського братства св. Миколая вулицями міста, а вечером відбулася аматорська вистава — „Американський Шляхтич", почім відбувся баль.

РУСЬКЕ СПИСКОПСТВО В АМЕРИЦІ

Галицька газета „Діло" пише, що підчас нарад спільних делегацій в Будапешті, делегат-посол Вахнянин представив прикре положення галицьких українських емігрантів в Америці з огляду на неупорядковані релігійні відносини і брак греко-кат. єпископа та взивав до полагодження цеї пекучої справи українських переселенців. У відповідь на це міністер закордонних справ заявив, що треба, щоб галицькі і угорські гр.-кат. священики в Америці дали почин спершу до організації русько-католицької Церкви. Дальше, у приватній розмові з пос. Вахнянином заявив, що йому добре відоме неприхильне відношення лат. айрицьких єпископів до емігрантів, які є греко католиками. З уваги на таку заяву міністра пише „Діло" треба надіятися, що наші єпископи візьмуться енергійно до діла і в порозумінні з Ватиканом зарадять недостачі.

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ПРОВІДНИК

Редактор „Свободи", о. Стефан Макар зладив Українсько-Англійський Провідник, який містить у собі вказівки, що новим імігрантам треба знати. У „Свободі" друкується цей „Провідник" частями. У теперішньому числі поміщена частина словаря з буквами: Д, Ж, З. по українськи з перекладом на англійську мову.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поколюваному українському народові.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАҐО, Ілл.

Підготовка Союзового Дня

Комітет Відділів У. Н. С. в Шікаґо інтенсивно приготовляється до традиційного Союзового Дня, що відбудеться в Шікаґо дня 9. липня б. р. (неділя). Відбудеться він у формі величавого пікніку в Українському Городі. Намічено багату програму Дня, що буде мати не тільки товариське, але й культурно-освітнє значення. Після короткої доповіді про значення УНС відбудеться величава товариська забава, в часі якої будуть продемонстровані групою танцюристів українські народні танки. Теж і в цьому році відбудеться вибір королевої на рік 1950 з-поміж членкинь УНС; трохи пізніше — вигравка дуже вартісних речей, спортові перегони для чоловіків і жінок, а на закінчення ... веселі несподіванки. Протягом цілого дня, почавши від год. 12,00 буде приграватн першорядна орхестра.

До співпраці в улаштуванні цього Дня запрошені всі Відділи УНС в Шікаґо й околицях. Судячи по діловитости Комітету Дня, заповідається імпозантна культурна імпреза, що притягне до себе не тільки союзовців, але й загал українського громадянства.

Треба з признанням для союзовців в Шікаґо підкреслити, що вони кожного року організують цей вже традиційний Союзовий День, що, будучи поважною культурно-освітньою імпрезою, є одночасно одним із чинників, що зближає людей в Шікаґо не тільки товариськи, але й ділово, причиняючись до цього, що Шікаґська Громада стає щораз більше об'єднаною моральною громадською силою.

Взявши під увагу, що дохід з Дня призначений на таку високу ціль, як придбання кращого Дому Відділів УНС в Шікаґо, належить сподіватись, що все наше громадянство своїм прибуттям піддержить гарні почини наших союзовців.

І.

БОСТОН, МАСС.

Вечеря з нагоди 25-ліття СУА.

Наш Відділ Союзу Українок Америки рішив скористати з прибуття п-ні Олени Лотоцької до Бостону як делеґатки на 49 Конвенцію Генеральної Федерації Жіночих Клюбів і влаштувати святочну вечерю з нагоди 25-ліття СУА.

Вечеря відбулася 3 червня. Шановну голову СУА, п-ні Лотоцьку, повитала наша молода голова відділу п-нна Кіра Помилуйко. Молитву відмовив о. Е. Королишин.

В програму ввійшов дуже добре оброблений реферат про 25-літню діяльність Союзу Українок, який виголосила п-нна Клявдія Помилуйко. Це був справжній документ великої праці цієї організації. Кілька пісень відспівала п-нна Анастазія Колиниченко при акомпаніяменті о. Королишина, що теж акомпаніював п-нні Любі Королишин, яка відспівала низку наших популярних пісень, як „Синя чічка", „Віють вітри" і ін. П-нна Лузинська віддеклямувала вірш „Давня весна". Потім виголосила довшу промову п-ні Лотоцька про завдання та працю СУА, з якої всі були дуже задоволені. При кінці забрав ще слово наш відомий громадянин, п. Микола Давискиба.

Юстина Смарш, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую рідного брата **ЗОСИМА ПЕТРИШИН** та всіх знайомих і односельчан з села Новосілки Ліски, пов. Камінка Струмилова. Відгукністься на адресу:

ТЕОДОР ОЛЕКСИН
194 Joseph Ave., Rochester 5, N. Y. U.S.A.

Я, **Николай Лях**, пошукую свою дочку **ЮЛІЮ ЛЯХ і дітей**, котрі мають знаходитися: Володимир в Австрії, а дочка Володимира має бути в Німеччині. — Тато і Дідо дітей.

НИКОЛА ЛЯХ
P. O. Centralia, Pa. U. S. A.

Пошукую рідного брата **ПОПЯК ПЕТРА** зі села Грозьова, п. Турка, який виїхав 1938 р. до Washington, D.C., і односельчан пп. **Дудич, Цебряд** і **Костик.** Прошу писати на адресу:

MICHAEL POPIAK
303 Otisco St., Syracuse 4, N. Y.

ПОШУКУЄМО
П-во Голубничих Сергія і Ліду

Прошу писати на нище подану адресу.

NYK FYLYK
199 Warren St., Jersey City 2, N. J.

АДМІРАЛ ДЕНФІЛД КАНДИДАТОМ НА ГУБЕРНАТОРА

Бостон, 7. липня. — Адмірал Люї Е. Денфілд, що ще рік тому був Начальником Морських Операцій, а тепер на пенсії, рішився піти на „цивільну службу", щоб мати нагоду сказати „правду, як він її бачить". На тій підставі він проголосив свою кандидатуру на республіканську комінацію на губернатора стейту Масачусутс. Адмірал Денфілд служив в маринарці 40 років, а був звільнений зі служби тому, що противився уніфікації збройних сил. Цікаве те, що його противником при виборах на губернатора буде теперішній губернатор, Пол. А. Девер, демократ, який був його підчиненим у часі Другої світової війни. Давніше вони були приятелями, а тепер Денфілд гостро критикує адміністрацію Девера. Адмірал Денфілд хоче доказати своєю кандидатурою ще й те, що „людина, яка віддала ціле своє життя військовій службі, може теж бути добрим публичним слугою".

СНАЙДЕР ПРО НОВІ ВИДАТКИ І ПОДАТКИ

Вашинґтон, 6. липня. — Секретар скарбу, Джан В. Снайдер, зізнаючи перед Сенатською фінансовою комісією в справі податкового законопроєкту, який уже перейшов у Палаті репрезентантів, заявив без обиняків, що війна в Кореї може поставити такі нові вимоги до державного скарбу, що треба рахуватись з потребою накладати вищі податки. В сучасних міжнародних обставинах, казав Снайдер треба багато грошей на видатки, які сьогодні навіть годі передбачити. Він теж скритикував Конґрес за відкинення податкових пропозицій президента Трумана, які відносилися до даровизни та великих земельних посілостей і мали дати державній скарбниці прибутки в сумі 400,000,000 долярів.

ТАМАНІ ПРИЗНАЧИЛА НЕГРА НА СУДДЮ

Ню Йорк, 6. липня. — Нюйорська демократична організація, відома під назвою „Тамані", призначила на суддю — (Джордж оф ди Корт оф Дженерал Сешенс) есемблімена Геролда А. Стівенса, який є негром. В довгій історії Тамані це є перший випадок, що негр дістав демократичну номінацію на суддю. Стівенс є воєнним ветераном і дуже діяльним у різних організаціях, головно католицьких і жидівських, які поборюють расову дискримінацію. Номінація Стівенса широко обговорює нюйорська преса як „надзвичайну подію".

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

В.Т., Шікаґо, Ілл. — Вами присланий спис пожертв на придбання Вакаційної Оселі в Шікаґо справді імпонуючий. На жаль не можемо ще й таких пожертв проголошувати, бо інакше завалили б часопис ще й збірками на льокальні потреби громад. Розуміємо, що Вакаційні Оселі це дуже важна справа не тільки для українців таких міст, як Шікаґо, Ню Йорк, Филаделфія та інші, бо вона має ширше значення. Про працю та її успіхи можете писати, скільки завгодно, але на проголошення усіх поодиноких пожертв годі знайти місце в газеті, читачі якої домагаються тепер щораз більше різнородного матеріялу. Беріть під увагу, що пожертви будуть далі плисти, великі, малі й дрібні й треба б усе проголошувати і то не одної громади, а всіх. Чи це можливе в такій невеликій газеті, як наша?

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Тов. „Сокіл", від. 336, відбудуться в неділю, 9. липня, о год. 1-й пополудні, в Укр. Нар. Домі 2255 W. 14th St. Проситься всіх членів прийти на збори і вислухати справоздання контрольної комісії, як рівнож одержати дивіденди. — Я. Дзядига, рек. секр.

КЕМПБЕЛ, О. — Тов. Сокіл, від. 218, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9. липня, о годині 2 попол, в Н. Домі 165 Gordon Ave. Будуть важні справи до полагодження, як також буде роздана дивіденда членам, хто не прийде забрати свою дивіденду в місяцю липню, то вона буде звернена до канцелярії УНС. Ті члени, що довгують за свої місячні вкладки, конче повинні свій довг вирівнати. — Уряд.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Заряд від. 301, ім. Дм. Вітовського повідомляє членів і членкинь, що слідуючі збори відбудуться у першу неділю по першім при 2250 W. Cortez. Отсим звертаємось до членів і членкинь прибути на ці збори. Буде звіт делеґата з Конвенції УНС; звіт з тов. забави і ще більше важних справ до полагодження. — В. Іващук, предс.; В. Андріївський, рек. секр.

МЕНВИЛ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться в неділю, 9. липня, о год. 2. попол., в домі Лісного. На зборах здадуть звіт урядники і контрольори. — І. Шеґера, предс.; Лєон Мартинчук, кас.; Н. Лісний, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 9. липня, у церковній салі, в годині 1:30 попол. Контрольна комісія здасть звіт за минувших 3 місяці. Члени обов'язані явитися на зборах. Зима минає, Товариство розцвитає. Прийдіть на збори, щоб ми обізналися. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що збори відбудуться в неділю, 9. липня, о годині 1-ій попол., в Укр. Амер. Осередку, під ч. 2965 Капендер вул. Просимо членів прийти на збори і забрати свої дивіденди від УНСоюзу, бо секретар не буде вам приносити до ваших домів. Прийдіть на збори. — П. Андрушків, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. Укр. Нар. Союзу, від. 292, подає до загального відома, що піврічні збори відбудуться в неділю, 9-го липня, о годині 1-шій попол., в галі У. Н. Дому, при 4655 Martin & Michigan Ave. Є дуже важні справи, тому присутність кождого члена обовязкова. Чеки дивіденди будуть роздані. Члени, котрі платять річно, хай доплатять $1.20 на часопис Свободу, до кінця року. Кожний член, котрий отримує газету обовязаний від 1-го липня платити 20 ц. більше, після ухвали Конвенції. Кождий член повинен подбати про розвій свого відділу і Союзу, тому проситься привезти нових членів, або кличте по телефоні LU 2-7394 або голосіться 4928 Schlaff Dearborn. — І. Форись, предс.; І. Андрусевич, кас.; П. Кізел, секр.

ГАМТРЕМК, МІШ. — Місячні збори Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94 відбудуться в суботу, 8. липня, в годині 7:00 ввечір, в Укр. Дем Клюбі, 2376 Ґрейлінґ вул. — Т. Сидомир, рек. секр.

ЮТИКА, Н. Й. — Бр. св. Петра й Павла, від. 58 повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 8. липня, в год. 7-ій ввечір, в гали укр. православної громади, під ч. 209 First St Utica. Присутність усіх конечна, бо є багато справ до вирішення. Справа улаштовання Пікніку, роздання чеків дивіденди, справоздання делеґатів з Конвенції УНС. Проситься усіх довгуючих членів, щоби вирівнали свої вкладки, як рівнож, хто з членів має кандидатів вписати в члени УНСоюзу, щоби привели їх на збори. — А. Шанайда, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Т. Шевченка, від. 64, відбудуться в суботу, 8. липня, о год. 7:30 ввечір, на 100 Маркет вул., Патерсон. — І. Бурний, секр.

CLEVELAND, O. — There will be a meeting of the Zaporozska Sitch, br. 251, Sunday, July 9th, 1950 after the second Mass at St. Peter & Paul Church Hall on W. 7th & College Ave. Please attend. — E. Kupchik, Sec. & Treas.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. апп. Петра і Павла, від. 338, що піврічні збори відбудуться в неділю, дня 9. липня, о годині 1:30 попол., в українській галі на 2-ій вулиці 213 Скунмекер Еве. Проситься членів прийти, бо буде справоздання контрольної комісії за 6 місяців. — М. Салак, предс.; Н. Куд..к, кас.; М. Кущ, секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 276, подає всім своїм членам до відома, що піврічні збори відбудуться в неділю, 9. липня, в годині 1:30 попол, в своїм домі під ч. 697 Гленвуд Еве. Подаємо до відома, що дивіденди прийшли і будуть на тих зборах зордані. Присутність всіх членів є обовязкова отже уряд просить всіх членів, щоби явилися на тих зборах, бо є багато нових річей до рішення і полагодження недокінчених справ. — И. Вілик, фін. секр.

ОЗОНЕ ПАРК, Н. Й. — Товариство Вільна Україна, від. 200, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що піврічні збори відбудуться в суботу, 8. липня, в год. 7:00 ввечір точно, в клюбовій галі, 91 — 20 — 95 Евеню, Озоне Парк. Приявність всіх членів є конечна бо є багато важних справ до вирішення. То просим прийти на ці збори і послухати справоздання фінансового секретаря і контрольної комісії за перший піврік. Також просимо членів приєднувати нових членів. Члени, котрі ще не взяли тікета на Пікнік, котрий відбудеться 16. липня то просим прийти на ці збори і взяти — Е. Паращук, предс.; В. Шіпка, кас.; В. Ворґуль секр. 9523 — 93 St., Ozone Park 16, N. Y.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Товариство „Мир", від. 324, повідомляє ласкаво, що звичайні місячні збори відбудуться, в суботу, 8. липня, о годині 7:30 вечером. Прийшли вже чеки дивіденд. Уряд Тов. просить дуже ввічливо членів прийти точно о год. 7-ій вечером, ще перед початком зібрання, щоби мати час зібрати членські вкладки до Союзу, роздати чеки і розпочати зібрання у вище означенім часі. — А. Горохівський, предс.; П. Максимович, кас.; І. Струк, сек.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 291 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 9. липня, під ч. 5701 Denison Ave. Проситься всіх членів і членкинь прийти, бо є важні справи, котрі ви всі повинні знати, бо 22. Конвенція поробила деякі поправки в статуті, для добра вашого і УНСоюзу. Також проситься тих членів, котрі мають заплачено річно, щоби прийшли бо мають доплатити до часопису Свободи, котра буде коштувати 20 ц. більше місячно від 1-по липня 1950. — І. Клим, предс.; В. Гузіль, секр. кас. хлалня

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102 відбудуться в неділю, 9. липня зараз по другій Службі Божій, в гали церковній 2280 W. 7th. Просимо всіх членів прибути на ці збори. Члени, котрі ще не отримали дивіденд можуть дістати чеки на цих зборах. — За уряд: Н. Олексик, Н. Бусько, Н. Вобечко.

CLEVELAND. O. — St. Basil Society, Branch 364, Cleveland, O., Semi Annual Meeting of St. Basil will be held Sunday, July 9,, at 2. P.M. sharp at 3161 East 93rd St., Ukrainian Home of the East Side. Everyone should attend this meeting — important issues will be discussed. Dividend checks will be given out to members. — E. Bilecky, Fin. Sec'y.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов- Любов, від. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 9. липня, Проситься всіх членів явитись. Особисто просимо тих, що довгують за вкладки прийти і вирівнати, бо інакше будуть суспендовані, а члени, що мають вкладки заплачені нехай прийдуть забрати свої дивіденд чеки. — Т. Малик, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Сеник, секр.

В пятницю, дня 30. червня 1950 року померла на 38 р. життя

АННА МАЛАНЧУК

До Америки прибула з табору в Зальцбурзі, Австрія дня 15. травня 1949 р. Полишила в смутку чоловіка Осипа та дітей Любу, Ігора, Осипа і Оксану.

Похорон відбувся в середу, дня 5. липня ц. р. о год. 10. рано з похоронного заведення П. Яреми в Ню Йорку при 7-ій вул. до гр. кат. Церкви св. Юрія при 7-ій вул. ч. 28 в Ню Йорку, а звідти на місце вічного спочинку.

У вівторок, дня 4. липня ц.р., о год. 8. вечером відправилася Панахида в приміщенні похоронного заведення П. Яреми.

Вічна Їй Память! РОДИНА.

ТАРЗАН, ч. 2380. Співчуття для юнака.

В часі одночасного вистрілу обох крісів, Джена підскочила вгору зі страху за життя свого чоловіка.

Побачивши Тарзана живим, вона радісно прибігла до нього. Одначе їх щаслива зустріч була перервана стогоном.

Після провірки вони завважали, що один з ловців був ще в живих.

Коли вони завважали його незвичайну молодість, їм стало жаль його. Лагідно підніс його Тарзан і подався з ним до хатинки на дереві.